

Sygn. akt **VII Ga 494/19**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Alicja Dubij (spr.)

Sędziowie: Jacek Malinowski

Paweł Dzienis (del.)

Protokolant: Marta Kapelko

po rozpoznaniu w dniu 03. grudnia 2019 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w E.**

przeciwko (...) **Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością we W.**

o zapłatę

na skutek apelacji **pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W.**

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku VIII Wydziału Gospodarczego

z dnia 5 czerwca 2019 roku, sygn. akt VIII GC 2242/17

I. Zmienia zaskarżony wyrok w punkcie III w ten sposób, że odstępuje od

obciążania pozwanego kosztami procesu poniesionymi przez powoda.

II. Oddala apelację pozwanego w pozostałym zakresie.

III. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 135 złotych tytułem zwrotu

kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

Jacek Malinowski Alicja Dubij Paweł Dzienis

Sygn. akt VII Ga 494/19

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. z o.o. z siedzibą w E. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. kwoty 22.931,30 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 sierpnia 2017r. do dnia zapłaty. Ponadto domagał się zasądzenia od pozwanego kosztów procesu, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego oraz równowartości kwoty 40 euro stanowiącej rekompensatę z tytułu kosztów odzyskiwania należności.

W związku z dokonaną przez pozwanego wpłatą, powód pismem z dnia 26 września 2017r. cofnął powództwo co do kwoty 21.008,30 zł, jednocześnie zrzekając się roszczenia w tym zakresie. Podtrzymał swe żądanie co do zasądzenia kwoty 1.923,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwoty 22.931,30 zł od dnia 1 sierpnia 2017r. do dnia 19 września 2017r. i od kwoty 1.923,00 zł od dnia 20 września 2017r. do dnia zapłaty oraz co do zasądzenia kwoty stanowiącej równowartość 40 euro z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności i kosztów procesu (k. 25-26).

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym z dnia 9 listopada 2017r. Sąd Rejonowy w Białymstoku błędnie – z uwagi na wyżej wskazane cofnięcie powództwa - uwzględnił roszczenie powoda w całości w jego pierwotnym kształcie (sygn. akt VIII GNC 5317/17 - k. 36).

Pozwany skutecznie zaskarżył nakaz zapłaty. Wniósł o umorzenie postępowania co do kwoty 21.008,30 zł i oddalenie powództwa w pozostałym zakresie na koszt przeciwnika procesowego. Ostatecznie w dniu 26 stycznia 2018r. pozwany uregulował brakującą część należności głównej, tj. kwotę 1.923 zł.

W związku z powyższym powód w odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty cofnął powództwo w zakresie należności głównej, zrzekając się roszczenia co do tej kwoty. Podtrzymał jednak powództwo w zakresie roszczenia odsetkowego, kosztów odzyskiwania należności oraz kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 5 czerwca 2019 roku Sąd Rejonowy w Białymstoku zasądził od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w E. odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwot:

- 22.931,30 zł od dnia 01.08.2017 r. do dnia 19.09.2017 r.,

- 1.923 zł od dnia 20.09.2017 r. do dnia 26.01.2018 r.

oraz kwotę 170,18 zł stanowiącą równowartość 40 euro tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności. Umorzył postępowanie w pozostałym zakresie. Zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.467 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 4.517 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozostawia wątpliwości, iż strony zawarły umowę sprzedaży, na podstawie której pozwany zakupił u powoda znajdujący się w jego ofercie handlowej towar. Dowodem dokonanej transakcji jest wystawiona przez powoda w dniu 19 czerwca 2017 r. faktura VAT nr (...) opiewająca na kwotę 22.931,30 zł brutto z terminem płatności określonym na dzień 31 lipca 2017r., a nadana pozwanemu w dniu 20 czerwca 2017r. (faktura VAT, k. 15-16, potwierdzenie nadania 21-22). Bezsprzecznie towar został też pozwanemu dostarczony, co miało miejsce w dniu 19 czerwca 2017r., a co potwierdza podpisany przez upoważnionych pracowników zarówno powoda, jak i pozwanego dokument dostawy WZ nr WZ - (...) (dokument WZ k. 19-20).

Dalej Sąd I instancji wskazał, że wobec braku zapłaty objętej fakturą należności powód w dniu 8 września 2017r. wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 22.931,30 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych w terminie 3 dni od dnia wysłania wezwania pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową. Wezwanie zostało nadane przez powoda w dniu 8 września 2017r. (wezwanie do zapłaty k. 17-18, potwierdzenie nadania k. 23).

Sąd Rejonowy podkreślił, że pozwany przyznał fakt zawarcia umowy sprzedaży i odbioru towaru. Mimo że podnosił szereg zarzutów tak formalnych, jak i merytorycznych, ostatecznie w toku procesu uregulował całą należność główną wynikającą z faktury VAT nr (...). Pierwszą transzę w wysokości 21.008,30 zł wpłacił w dniu 19 września 2017r., zaś drugą w kwocie 1.923,00 zł w dniu 26 stycznia 2018r. (potwierdzenia przelewów k. 27, k. 94, k. 95).

W związku zatem z dokonaną wpłatą, jak wskazano w poprzedniej części uzasadnienia, powód cofnął powództwo co do należności głównej, zrzekając się roszczenia w tym zakresie. Stąd też Sąd na mocy art. 355 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie w powyższym zakresie (punkt II sentencji wyroku). Sąd nie dopatrzył się bowiem żadnych przyczyn wymienionych w art. 203 § 4 k.p.c., dla których czynność cofnięcia mogłaby być uznana za nieskuteczną, bądź niedopuszczalną.

Sąd I instancji wskazał, iż przedmiotem procesu stało się zatem roszczenie odsetkowe, jako że powód domagał się zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 22.931,30 zł od dnia 1 sierpnia 2017r. do dnia 19 września 2017r. i od kwoty 1.923,00 zł od dnia 20 września 2017r. do dnia 26 stycznia 2018r. Dodatkowo powód dochodził zapłaty równowartości kwoty 40 euro z tytułu kosztów odzyskiwania należności.

W ocenie Sądu Rejonowego analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie pozostawiała wątpliwości, że zarówno roszczenie odsetkowe, jak i roszczenie dotyczące rekompensaty za koszty odzyskiwania należności są w pełni uzasadnione. Co prawda, pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty, powołując się na zapisy dokumentu zatytułowanego jako Generalne Warunki Zakupów podnosił szereg zarzutów, w tym dotyczące rodzaju i daty początkowej biegu odsetek, jednak jego twierdzenia nie zostały poparte wiarygodnymi dowodami, zwłaszcza, że ostatecznie w toku procesu spełnił całość roszczenia głównego. (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. do sprzeciwu od nakazu zapłaty załączył liczne dokumenty w szczególności w postaci zamówienia nr (...) (k. 49-50), Ogólnych Warunków Zakupów (k. 51-53v), czy korespondencji elektronicznej wymienionej między stronami (k. 59-64, k. 67-70), jednakże w ocenie Sądu nie dowodzą one prawdziwości podnoszonych przez pozwanego twierdzeń co do okoliczności spornych w sprawie, które jak już wyżej wskazano sprowadziły się wyłącznie do roszczenia odsetkowego i o zapłatę rekompensaty za koszty odzyskiwania należności. Po pierwsze wszystkie złożone dokumenty stanowią bądź kserokopie bądź nawet tylko wydruki dokumentów elektronicznych, które nie zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez profesjonalnego pełnomocnika, mimo że pozwany był reprezentowany przez adwokata. Po drugie zaś na dokumencie zamówienia znajdują się nieczytelne podpisy, stąd Sąd nie mógł ich zidentyfikować i na tej podstawie uznać, że powód przyjął zamówienie o treści w nim wskazanej, a więc, by w sprawie zastosowanie znajdowały Generalne Warunki Zakupów. Na marginesie w tym miejscu Sąd Rejonowy zaznaczył, iż w istocie pozwany nie przedłożył dokumentu Generalne Warunki Zakupów, a wydruk ze strony internetowej zatytułowany, jako Ogólne Warunki Zakupu, co dodatkowo poddaje w wątpliwość wiarygodność jego stanowiska. Brak jest bowiem pewności, że oba w/w dokumenty są ze sobą tożsame pod względem treści. Ponadto powód w toku całego procesu konsekwentnie zaprzeczał, by zaakceptował warunki zamówienia proponowane przez pozwanego. Przy tym należy mu przyznać słusność w kwestii interpretacji art. 68¹ k.c., który niewątpliwie znajduje zastosowanie w sprawie, a zgodnie z którym w stosunkach między przedsiębiorcami odpowiedź na ofertę z zastrzeżeniem zmian lub uzupełnień niezmieniających istotnie treści oferty poczytuje się za jej przyjęcie. W takim wypadku strony wiąże umowa o treści określonej w ofercie, z uwzględnieniem zastrzeżeń zawartych w odpowiedzi na nią. Przepisu paragrafu poprzedzającego nie stosuje się jednak, jeżeli w treści oferty wskazano, że może ona być przyjęta jedynie bez zastrzeżeń, albo gdy oferent niezwłocznie sprzeciwił się włączeniu zastrzeżeń do umowy, albo gdy druga strona w odpowiedzi na ofertę uzależniła jej przyjęcie od zgody oferenta na włączenie zastrzeżeń do umowy, a zgody tej niezwłocznie nie otrzymała. W zamówieniu, na które powołuje się pozwany sformułowano natomiast wyraźną prośbę o potwierdzenie przyjęcia zamówienia. Takiego potwierdzenia (...) sp. z o.o. ze strony (...) sp. z o.o. nie otrzymało. Wobec powyższego nie sposób, zdaniem Sądu Rejonowego, wywieść, by strony łączył stosunek zobowiązaniowy w kształcie wskazywanym przez pozwanego. Z drugiej zaś strony powód przedłożył zarówno fakturę VAT, z której wprost wynika termin płatności należności – 31 lipca 2017r. (k. 15-16), jak i potwierdzenie jej nadania stronie pozwanej (k. 21-22). Do pozwu dołączył również dokument WZ potwierdzający odbiór towaru przez pozwanego, czego ten zresztą nie kwestionował (k. 19-20). Kwestionował co prawda terminowość dostawy i jakość towaru, w związku z czym podnosił zarzut potrącenia wierzytelności, niemniej ostatecznie zapłacił należność wynikającą z w/w faktury VAT w całości, co czyniło rozważania w tym zakresie bezprzedmiotowymi. Co do zarzutu potrącenia należy tylko zaznaczyć, iż aktualnie brak jest wierzytelności po stronie powoda, z którą pozwany mógłby potrącić jakkolwiek swoją ewentualną wierzytelność. Z uwagi na powyższe, wnioski dowodowe pozwanego Sąd oddalił, jako zmierzające do przedłużenia postępowania. Pozwany nie wniósł powództwa wzajemnego, gdzie zasadnym byłoby przeprowadzenie

wnioskowanych dowodów. W ocenie Sądu, zważając, iż pozwany ostatecznie uregulował należność główną w całości, zarzuty te należy potraktować jako formułowane wyłącznie na użytek przedmiotowego postępowania. Bezsprzecznie też pozwany nie spełnił świadczenia w terminie, dokonując dwóch częściowych wpłat dopiero na etapie postępowania sądowego, tj. w dniach 19 września 2017r. oraz 26 stycznia 2018r. (k. 27, k. 94, k. 95). W konsekwencji należało uznać, iż powód prawidłowo określił daty początkowe biegu odsetek, określając je od kwoty 22.931,30 zł od dnia 1 sierpnia 2017r., jako dnia wymagalności z faktury do dnia 19 września 2017r. jako dnia wpłaty pierwszej części należności i od kwoty 1.923,00 zł od dnia 20 września 2017r. dnia następującego po dniu dokonania pierwszej wpłaty do dnia 26 stycznia 2018r., jako dnia wpłaty drugiej części należności.

Jednocześnie wątpliwości Sądu Rejonowego nie budziła zasadność żądania odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych. W dniu 1 stycznia 2016 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z art. 4a ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych w treści obowiązującej od dnia 1 stycznia 2016r., do transakcji handlowych nie stosuje się przepisu art. 481 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku - Kodeks cywilny. W związku z powyższym należało uznać, że powód uprawniony jest również do żądania od pozwanego odsetek jak dla zaległości podatkowych. Jak zaś stanowi art. 7 ust. 1. w transakcjach handlowych - z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny - wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: wierzyciel spełnił swoje świadczenie i nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

W związku z powyższym, w ocenie Sądu Rejonowego, powództwo w zakresie roszczenia odsetkowego okazało się zasadne i dlatego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych w żądanym zakresie.

Sąd Rejonowy wskazał, że z kolei podstawą żądania powoda w zakresie kwoty 170,18 zł jest art. 10 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016r. poz. 684). Zgodnie z w/w artykułem wierzycielowi od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1 przysługuje od dłużnika bez wezwania równowartość kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez NBP ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności.

Sąd I instancji podniósł, że przepisy ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych przyznają zatem wierzycielowi dodatkowe roszczenie mające na celu wyrównanie strat związanych z odzyskiwaniem wierzytelności. W przypadku opóźnienia w płatności wierzyciel nabywa prawo do rekompensaty od dłużnika kosztów odzyskiwania należności stanowiącej równowartość kwoty 40 euro. Z brzmienia ustawy wynika, że warunkiem powstania roszczenia jest upływ terminu zapłaty, od którego należne są odsetki. Kwota 40 euro ma charakter ryczałtu - jest to stała rekompensata za koszty odzyskania należności. Jej celem jest rekompensata pewnych czynności oraz zaangażowania sił i środków zmierzających do odzyskania należności od dłużnika. Jako przykład można wskazać wykonanie telefonu wzywającego do zapłaty, z powodu którego wierzyciel ponosi koszt połączenia telefonicznego oraz czas pracownika, który go wykonuje. W przypadku, gdy koszty te przekroczą równowartość kwoty 40 euro, wówczas wierzyciel powinien udokumentować te koszty, aby móc ubiegać się o ich odzyskanie (art. 10 § 2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych).

Uwzględniając powyższe na gruncie rozstrzyganej sprawy Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że stwierdzić należy, iż warunki od których uzależniona jest możliwość naliczenia rekompensaty określonej w art. 10 w/w ustawy zostały spełnione. Nie ulega bowiem wątpliwości, że pozwany nie spełnił swojego zobowiązania w terminie. Zwrotu ceny nabytych towarów dokonał dopiero po wniesieniu pozwu przez powoda. Stąd też należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 170,18 zł tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności stanowiącej równowartość kwoty 40 euro, co też Sąd uczynił w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. (punkt III sentencji wyroku). Wyjaśnił przy tym należy, iż w zakresie kosztów procesu Sąd uznał, że powód wygrał proces w całości, albowiem pozwany dokonał wpłat na poczet zaległej faktury dopiero po wniesieniu pozwu. Wniesienie powództwa w pierwotnym zakresie było zatem zasadne i wywołane zaniechaniem strony pozwanej. Wobec więc zgłoszonego przez powoda żądania, należy się mu zwrot poniesionych kosztów procesu w całości.

Z wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku nie zgodził się pozwany. Zaskarżył go w części, a mianowicie w punkcie I i III.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1) nierozpoznanie istoty sprawy poprzez zaniechanie zbadania merytorycznych zarzutów strony pozwanej i uchylenie się od ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

II) uchybienia procesowe, które wpłynęły na wynik sprawy, a to naruszenie:

1) art. 227 i art. 217 § 1 oraz art. 233 § 1 i art. 230 w zw. z art. 328 § 2 KPC - poprzez:

a) pominięcie wszystkich wniosków dowodowych złożonych przez stronę pozwaną w sprzeciwie od nakazu zapłaty, a podtrzymanych na pierwszej rozprawie, w tym dowodów z dokumentów (zamówienia, wydruku (...), wydruków korespondencji prowadzonej przez e-mail, faktury (...), notatki z 05.09.2017 r. i oświadczenia z 27.06.2017 r.), zeznań świadków (P. K., M. K., Ł. Przychodnego, J. P. i J. K.), a także oględzin strony internetowej (...) - zgłoszonych w celu potwierdzenia zarzutów pozwanego, tj. okoliczności nawiązania relacji handlowych i zawarcia umowy, związania zamówieniem oraz Generalnymi Warunkami Zakupów, dostępności tych ogólnych warunków na stronach internetowych i ich doręczenia, treści tego aktu, a także - wad dostarczonej blachy, jej reklamowania, przyczyn wstrzymania płatności i powiadomienia o tym drugiej strony, sposobu załatwienia reklamacji, kosztów naprawy, daty otrzymania wezwania do zapłaty (uchybiecie art. 227 i art. 217 § 1 oraz art. 233 § 1 w zw. z art. 328 § 2)

b) oddalenie (na rozprawie 5.06.2019 r.) wniosków o przesłuchanie świadków bez rozważenia przydatności przeprowadzenia tych dowodów i bez wskazania w uzasadnieniu przyczyn, dla których sąd odmówił tym dowodom wiarygodności i mocy dowodowej (uchybiecie art. 233 § 1 w zw. z art. 328 § 2),

c) nieuwzględnienie dowodów z odpisów dokumentów, w tym zamówienia, reklamacji i wydruków korespondencji prowadzonej elektronicznie pomimo tego że strona przeciwna nie kwestionowała ich autentyczności (uchybiecie art. 230, art. 129 § 1 oraz art. 308 w zw. z art. 233 § 1 KPC),

d) zaniechanie wszechstronnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego, a to faktury nr (...) z 19.06.2017 r. i dowodu WZ, w których podano nr zamówienia (...) oraz nieuwzględnienie dowodu z notatki sporządzonej 05.09.2017 r., w której również podano ten nr zamówienia, w wyniku których to błędów Sąd ustalił, że powodowa spółka nie realizowała tego zamówienia, chociaż powoływała się na jego numer w wystawianych przez siebie dokumentach (uchybiecie art. 233 § 1 w zw. z art. 328 § 2);

2) art. 98 § 1 w zw. art. 101 KPC przez ich błędną interpretację, zakładającą że koszty procesowe były poniesione celowo, chociaż pozwana zapłaciła po otrzymaniu przedprocesowego wezwania do zapłaty, w terminie w nim zakreślonym, a zanim dowiedziała się o wniesieniu pozwu oraz - art. 103 § 2 KPC przez jego błędne niezastosowanie, chociaż strona powodowa zataiła w pozwie fakt otrzymania zamówienia, reklamowania towaru po dostawie oraz prowadzonych rozmów ugodowych,

III) naruszenia prawa materialnego, a to przepisów:

1) niewłaściwe zastosowanie art. 68¹ KC, na podstawie którego można kwalifikować wypadki, gdy przedsiębiorca odpowie na ofertę, a nie wypadki, gdy bez jej wyraźnego potwierdzenia przystąpi do wykonywania zamówienia; w takich wypadkach stosuje się przepis art. 69 oraz przepisy art. 60 i art. 65 KC,

2) błędne niezastosowanie art. 353¹ i art. 354 § 1 oraz postanowień ogólnych warunków zakupów, w szczególności klauzuli 5.2. i 8.4., które uprawniają odbiorcę do wstrzymania płatności do czasu rozwiązania reklamacji,

3) błędną wykładnię art. 7 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych ((...)), sprzeczną treścią tego przepisu, według której Sąd orzekający uznał, że dostawcy przysługują odsetki, pomimo tego, że zobowiązanie pieniężne nie było wymagalne,

4) błędną wykładnię art. 10 ust. 1 w zw. z art. 7 ustawy o (...), sprzeczną z treścią tego przepisu, która zakłada, że dłużnikowi przysługuje rekompensata, pomimo tego, że zobowiązanie nie było wymagalne.

Ponadto, na podstawie art. 380 KPC, wnosił o rozpoznanie postanowień Sądu I inst. wydanych na rozprawie w dniu 05.06.2019 r. o oddaleniu wniosków o przeprowadzenie dowodów z:

- dokumentów; zamówienia (...), Generalnych (Ogólnych) Warunków Zakupów, , wydruków korespondencji elektronicznej, zgłoszenia wady, reklamacji

faktury (...), notatki z 05.09.2017 r., pisma z 27.09.2017 r., zatwierdzenia materiałowego z 27.06.2017 r.;

- oględzin stron internetowej pod adresem (...) / o firmie ;
- zeznań świadków P. K. (2), M. K. (2), Ł. P.chodnego, J. P. (2), i J. K. (2)

albowiem Sąd I inst. pominął te dowody z uchybieniem art. 227 i art. 233 oraz art. 217 KPC

a następnie przeprowadzenie tych dowodów przez Sądem II inst. - w celu potwierdzenia okoliczności, dla których te dowody zostały powołane, tj. nawiązania relacji handlowych i zawarcia umowy, związania zamówieniem oraz Generalnymi Warunkami Zakupów, dostępności tych ogólnych warunków na stronach internetowych i ich doręczenia, treści tego aktu, a także - wad dostarczonej blachy, jej reklamowania, przyczyn wstrzymania płatności i powiadomienia o tym drugiej strony, sposobu załatwienia reklamacji, kosztów naprawy, daty otrzymania wezwania do zapłaty.

Wreszcie, na podstawie art. 368 § 1 pkt 4 w zw. z art. 227 i art. 391 § 1 KPC wnoszę o włączenie do materiału dowodowego sprawy wydruku ze stron (...), tj. z portalu Poczty Polskiej przeznaczonego do śledzenia przesyłek poleconych - w celu stwierdzenia, iż wezwanie do zapłaty z 08.09.2017 r. zostało doręczone pozwanej 14.09.2017 r.

Ze względu na te zarzuty wnosił o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku w pktach I i III oraz przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach instancji odwoławczej,

ewentualnie - wnosił o:

2¹. zmianę zaskarżonego wyroku:

- w punkcie I - przez oddalenie powództwa w zakresie żądania zasądzenie odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych oraz - przyznania zryczałtowanej rekompensaty za koszty odzyskiwania należności handlowych (tj. powództwa w części, w jakiej nie umorzono postępowania) ;
- w punkcie III - przez zasądzenie od strony powodowej na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów procesu - według norm przepisanych;

2². zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, stosownie do norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługiwała na częściowe jej uwzględnienie. Otóż jedynie zaskarżenie rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w Białymstoku o kosztach procesu okazało się usprawiedliwione.

Podstawowym celem postępowania apelacyjnego jest merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, co oznacza, że Sąd II instancji jako sąd nie tylko odwoławczy, lecz także merytoryczny, nie może poprzestać na zbadaniu zarzutów apelacyjnych, lecz powinien poczynić własne ustalenia i samodzielnie ocenić je z punktu widzenia prawa materialnego.

W tym kontekście Sąd Okręgowy podziela w całości ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego w Białymstoku i przyjmuje je za własne. Sąd Okręgowy aprobuje nadto dokonaną przez ten sąd ocenę dowodów oraz ocenę materialnoprawną zgłoszonego przez powoda do tegoż procesu roszczenia. Tym samym Sąd Okręgowy akceptuje dokonaną przez Sąd I instancji ocenę zasadności dochodzonego pozwem żądania. Z tej też przyczyny argumentacja zamieszczona w apelacji nie mogła skutkować postulowaną przez powoda zmianą zaskarżonego orzeczenia co do zasądzonych odsetek i kwoty zasądzonej tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności.

Na wstępie należy wskazać, iż w ocenie Sądu Okręgowego, podnoszony przez pozwanego w apelacji zarzut nierozpoznania istoty sprawy okazał się chybiony. Otóż zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury i doktryny nierozpoznanie istoty sprawy oznacza nierozpoznanie merytoryczne zgłoszonych roszczeń. W przedmiotowej sprawie z taką sytuacją nie mamy do czynienia. Ponad wszelką wątpliwość należy stwierdzić, iż Sąd Rejonowy odniósł się merytorycznie do zgłoszonych przez powoda do tego procesu roszczeń, czemu dał wyraz w wyroku z dnia 5 czerwca 2019 roku i jego uzasadnieniu. Podkreślenia wymaga, iż nie zachodzi nierozpoznanie istoty sprawy w wypadkach niedokładności postępowania, polegającego na tym, że sąd nie wziął pod rozwagę lub też nie dysponował wszystkimi faktami i dowodami, które mogły służyć do należytego rozpoznania sprawy (Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego pod redakcją Tadeusza Erecińskiego).

Odnosząc się do podniesionego przez skarżącego zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego, zdaniem Sądu Okręgowego jest on niezasadny i nie zasługuje na jego uwzględnienie. Analiza decyzji procesowych podejmowanych przez Sąd Rejonowy przy procedowaniu w przedmiotowej sprawie pozwala stwierdzić, iż Sąd I instancji nie dopuścił się zarzucanych mu uchybień. Sąd Rejonowy dokonał również prawidłowej oceny zebranych dowodów i przekonująco uzasadnił, jakimi względami kierował się uwzględniając powództwo w zakresie odsetek i kwoty zasądzonej tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, nie dopuszczając się naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c.. Przypomnieć wypada, że Sąd ocenia wiarygodność i moc poszczególnych dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Granice swobodnej oceny dowodów wyznaczają przepisy prawa procesowego, reguły logicznego wnioskowania oraz zasady doświadczenia życiowego. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej, albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r. II CKN 817/00).

W niniejszej sprawie, zdaniem Sądu Okręgowego, skarżący nie wykazał naruszenia powyższych reguł oceny dowodów. Sąd I instancji w sposób klarowny omówił zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i jednoznacznie wskazał podstawy swego wnioskowania.

Zarzut obrazy przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r. II CKN 572/99) .

Skarżący nie wykazał zasadności stawianego zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 233 k.p.c, przede wszystkim nie udowodnił braku logiki w wysnuwanych, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, przez Sąd I instancji wnioskach oraz, że są one sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego.

Wskazać również wypada, że obraza art. 328§2 k.p.c. może być skutecznym zarzutem apelacji tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie posiada wszystkich koniecznych elementów , bądź zawiera tak kardynalne braki, które uniemożliwiają kontrolę instancyjną . Jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 lutego 2001 roku naruszenie przepisu, określającego wymagania , jakim winno odpowiadać uzasadnienie wyroku sądu (art. 328§2 k.p.c.) , może być ocenione jako mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy w sytuacjach tylko wyjątkowych , do których zaliczyć można takie , w których braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne , że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej (sygn. akt V CKN 606/00). Sytuacja taka w przedmiotowej sprawie, w ocenie Sądu Okręgowego, nie zachodzi , gdyż treść uzasadnienia pozwala na odczytanie sfery motywacyjnej orzeczenia i poddanie go kontroli instancyjnej .

Również pozostałe zarzuty naruszenia prawa procesowego, tj. art.227 k.p.c. , art.217§1 k.p.c., art.230 k.p.c. podnoszone w apelacji okazały się chybione. Sąd Rejonowy procedując w przedmiotowej sprawie ocenił cały zgromadzony materiał dowodowy, który znajdował się w aktach sprawy, w tym odpisy dokumentów, choć formalnie nie wydał postanowienia o dopuszczeniu z nich dowodu. Przesłuchiwanie zaś zawnioskowanych przez pozwanego świadków, w sytuacji, gdy pozwany w trakcie procesu spełnił na rzecz powoda całe roszczenie główne, było niezasadne.

W ustalonym przez Sąd I instancji stanie faktycznym , który został podzielony przez Sąd Okręgowy, nie można zgodzić się z argumentacją skarżącego w zakresie wywiedzionych zarzutów naruszenia prawa materialnego , a mianowicie art. 68¹ k.c. , art. 353¹ k.c. i art. 354§1 k.c., art. 7 i art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji takich naruszeń nie dopuścił się i dał temu wyraz w obszernych wywodach uzasadnienia zaskarżonego wyroku

Ostatecznie pozwany uznał żądania powoda dochodzone w niniejszej sprawie za usprawiedliwione oraz zasadne i uiszczył w całości kwotę główną.

Natomiast, zdaniem Sądu Okręgowego, na uwzględnienie zasługiwało zaskarżenie przez pozwanego rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w zakresie kosztów procesu. Otóż skoro powód w dniu 08.09.2017 roku o godzinie 18:09 wysłał do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 22.931,30 złotych (k.17-18,k.23), zakreślając pozwanemu termin 3 dni do zapłaty liczony od dnia wysłania wezwania i już w dniu 14.09.2017 roku złożył do Sądu pozew przeciwko pozwanemu, to takie działanie powoda należy uznać za przekraczające dobre obyczaje kupieckie i standardy obowiązujące w transakcjach handlowych . Należy podkreślić, iż pozwanemu zostało doręczone wezwanie do zapłaty dopiero w dniu 14.09.2017 roku o godzinie 17:27. W dniu 18.09.2017 roku pozwany zlecił przelew na rzecz powoda kwoty 21.008,30 złotych (k.71). Tak więc wystąpienie do Sądu z pozvem przeciwko pozwanemu w tak krótkim okresie czasu od wysłania wezwania do zapłaty należy uznać za nadużycie przez powoda prawa. W ocenie Sądu odwoławczego biorąc pod uwagę sekwencję zdarzeń, w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia zastosowanie wobec pozwanego art. 102 k.p.c. .

Reasumując należy skonstatować, iż w zakresie żądań dochodzonych pozvem powód sprostał obowiązkowi wynikającemu z art. 6 k.c., a przez to udowodnił zasadność swoich roszczeń.

Uwzględniając powyższe, Sąd Okręgowy orzekł, jak w punkcie I wyroku na mocy art. 386§1k.p.c., oddalając apelację w pozostałym zakresie na podstawie art. 385 k.p.c.. O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na

podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą ponoszenia odpowiedzialności za wynik procesu, w tym o kosztach zastępstwa procesowego powoda w postępowaniu odwoławczym, ustalonych w oparciu o § 2 pkt 2 w zw. z § 10 pkt 1 ppkt 1) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1804 z późn. zm.).

Na marginesie należy tylko wskazać, iż pozwany wartość przedmiotu sporu określił na kwotę 533 złote , a więc kwotę zasądzoną w punkcie I wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy w Białymstoku. Do wartości tej nie wchodziły koszty procesu zasądzone w punkcie III wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku. Skoro zatem apelacja pozwanego w zakresie zaskarżonej wartości przedmiotu sporu podlegała oddaleniu nieuprawnione było domaganie się przez pozwanego zasądzenia na jego rzecz od powoda kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym zgodnie ze złożonym spisem kosztów (k.227).